

นวัตกรรมสาธารณสุข

เก้าอี้ตรวจภายในเคลื่อนที่

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่ปาง

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันโรคมะเร็งปากมดลูก เป็นสาเหตุการตายจากโรคมะเร็งของสตรีในประเทศไทย ซึ่งทำให้เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ โดยเฉพาะโรคมะเร็งปากมดลูกเป็นมะเร็งที่พบมากเป็นอันดับหนึ่งของมะเร็งในสตรี พบได้ถึง ๓ คน ในประชากรหนึ่งแสนคน ในแต่ละปีมีผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกเสียชีวิต ประมาณ ๔,๕๐๐ ราย ส่วนใหญ่มีอายุประมาณ ๓๐ - ๖๐ ปี ถึงแม้กระบวนกรตรวจเพื่อค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกจะง่าย สะดวก ราคาถูก แต่ยังมีสตรีจำนวนมากไม่เห็นความสำคัญ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการตรวจ Pap Smear สถานการณ์การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในสตรีกลุ่มเป้าหมายอายุ ๓๐ - ๖๐ ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่ปาง พบว่ากลุ่มเป้าหมายได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ ร้อยละ ๖๑.๑๙ จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่า กลุ่มคัดกรองมะเร็งปากมดลูกที่ยังไม่เข้ารับการตรวจคัดกรองจะเป็นกลุ่มที่ยากต่อการติดตามเข้ารับบริการ ซึ่งยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กระทรวงกำหนดไว้ที่ เป้าหมายรายใหม่น้อยร้อยละ ๒๐ ต่อปี ผลงานสะสม ๕ปี (๒๕๕๘-๒๕๖๒) มากกว่าร้อยละ ๘๐ ดังนั้น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่ปาง จึงได้จัดทำนวัตกรรมขึ้นมา เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความสะดวกและเข้าถึงบริการได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแม่ปาง ในด้านการจัดระบบบริการสุขภาพให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง สภาพความเป็นจริงพื้นที่ของตำบลสันติคีรี มีพื้นที่เป็นภูเขา และประชากรกระจัดกระจาย ยากต่อการเข้าถึงบริการ โดยเฉพาะฤดูฝน แต่ละปีเจ้าหน้าที่ได้ออกปฏิบัติงานตรวจมะเร็งปากมดลูกในชุมชน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการตรวจ และเจ้าหน้าที่ต้องออกให้บริการเชิงรุก การออกให้บริการตรวจมะเร็งปากมดลูก บางครั้งต้องใช้รถยนต์บรรทุกเตียงตรวจภายในไปในพื้นที่ซึ่งรพ.สต.ไม่มีรถยนต์ในการออกให้บริการ ซึ่งการใช้เตียงตรวจภายในสะดวกแก่ผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่ แต่ลำบากในการยกขนย้ายขึ้นลงในแต่ละบ้าน หรือหากไม่ใช่เตียงตรวจ ต้องให้ผู้ป่วยนอนบนพื้นราบ ลำบากในการจัดทำตรวจผู้ป่วย และของผู้ตรวจเอง ดังนั้น รพ.สต.แม่ปางได้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานดังกล่าว จึงได้คิดค้นและจัดทำเก้าอี้ตรวจภายในเคลื่อนที่ขึ้น เพื่อลดภาระในการขนส่ง สะดวกในการขนย้าย เนื่องจากเดิมต้องใช้รถยนต์ขนย้าย โดยเก้าอี้ดังกล่าวสามารถพับเก็บแล้วขนย้ายโดยรถจักรยานยนต์ไปในพื้นที่และยกขึ้นลงบ้านผู้ที่สนใจรับการตรวจภายใน โดยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ทั้งเป็นการเพิ่มโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายมีความสะดวกและเข้าถึงในการตรวจมะเร็งปากมดลูกมากขึ้น

วัตถุประสงค์ที่กระทรวงสาธารณสุขได้สนับสนุนมาให้ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่ปางมีเตียงตรวจภายในแล้ว และต้องตั้งใช้ในสถานบริการ ซึ่งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแม่ปาง ต้องออกตรวจมะเร็งปากมดลูก ตามกลุ่มเป้าหมายทุกปี จำเป็นต้องสรรหาอุปกรณ์เสริม เพื่อให้การออกปฏิบัติงานเชิงรุกสะดวกยิ่งขึ้น จึงได้คิดหาวิธีที่จะประหยัดงบประมาณและสะดวกในการเดินทาง โดยใช้เศษวัสดุอุปกรณ์ในพื้นที่และซื้อมาบ้างในส่วนที่ทำขึ้นเองหรือหามาไม่ได้ จึงได้จัดทำเก้าอี้ตรวจภายในเคลื่อนที่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความสะดวกทั้งแก่ผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่ ในการตรวจ
2. เพื่อให้ผลการดำเนินงานคัดกรองมะเร็งปากมดลูกได้ตามเป้าหมาย
3. เพื่อสะดวกและง่ายในการเดินทางออกปฏิบัติงานในพื้นที่

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

1. แก้ว	จำนวน 1 ตัว
2. เศษเหล็กกล่อง ขนาด 1 นิ้ว	จำนวน 3 เมตร
3. เศษเหล็กกล่อง ขนาด 1/4 นิ้ว	จำนวน 2 เมตร
4. เศษเหล็กกลม ขนาด 1/4 นิ้ว	จำนวน 0.5 เมตร
5. นี้อตเกลียวเจาะเหล็กหัวบาน ขนาด 1/2 นิ้ว	จำนวน 36 ตัว.
6. นี้อตเกลียวปล่อย เบอร์ 8 ขนาด 1.5 นิ้ว	จำนวน 18 ตัว.
7. นี้อตเกลียวปล่อย เบอร์ 8 ขนาด 2 นิ้ว	จำนวน 2 ตัว
8. นี้อตเกลียวปล่อย เบอร์ 10 ขนาด 2.5 นิ้ว	จำนวน 2 ตัว
9. เศษแผ่น เมทัลชีทหักมุม	จำนวน 1 แผ่น
10. หมอนรองคอเบาะรถยนต์เก่า	จำนวน 1 ใบ
11. เศษเหล็กโครงตู้เสื้อผ้า	จำนวน 1 ท่อน
12. บานพับ 4 นิ้ว	จำนวน 4 อัน
13. ลวดเชื่อม	จำนวน 5 เส้น

ขั้นตอนและวิธีทำ

1. ตัดโครงขาแก้ว เพื่อออกแบบในการพับเก็บและเคลื่อนย้ายได้สะดวก
2. เจาะใส่บานพับขาแก้ว ทั้ง 2 ข้าง
3. วัดความยาวของโครงสร้างขาแก้วแล้วตัดเหล็กและเจาะกล่อง 1/4 นิ้ว และ 1 นิ้วสวมกันสามารถดึงเข้าออกได้ เพื่อช่วยประคองขาแก้วให้อยู่ในทรงเดิม
4. ตัดพนักอิงแก้ว เพื่อออกแบบในการพับเก็บและเคลื่อนย้ายได้สะดวก
5. วัดความยาวของโครงสร้างพนักอิงแก้วแล้วตัดและเจาะเหล็กกล่อง 1 นิ้ว ทำเป็นบานพับ เพื่อช่วยประคองพนักอิงแก้ว และพับเก็บเคลื่อนย้ายได้
6. วัดความสูงพนักอิงแก้ว แล้วตัดและตัด เจาะ และเชื่อมเหล็กกล่อง 1 นิ้ว เพื่อทำเป็นโครงพุงลำตัว และศีรษะ
7. วัดความสูงหมอนรองศีรษะ ตัด เจาะ และเชื่อมตัดโครงเสื้อผ้า เพื่อทำเป็นที่รองศีรษะ สามารถดึงเข้าออกได้ปรับได้ตามความสูงต่ำของผู้ใช้บริการ
8. วัดความยาวของโครงสร้าง รางมือดึงและวางขาตรวจภายใน แล้วตัดและเจาะเหล็กกล่อง 1 นิ้ว เพื่อทำเป็นที่ รับที่วางขาตรวจภายใน
9. วัดโครงสร้าง ที่วางขาตรวจภายใน แล้วตัด ตัดเมทัลชีท และเจาะเหล็กกลม 1/4 นิ้ว เพื่อทำเป็นขาหยั่งตรวจภายใน
10. ประกอบโครงเหล็กเข้าด้วยกัน ใส่หมอนรองศีรษะและที่วางขาหยั่งสามารถถอดประกอบและเคลื่อนย้ายได้สะดวกน้ำหนักเบา

ผลการดำเนินงาน

จากการทดลองใช้เก้าอี้ตรวจภายใน ในการตรวจมะเร็งปากมดลูกกลุ่มเป้าหมาย อายุ ๓๐-๖๐ปี การตรวจโดยวิธี Pap Smear ในเดือน ตุลาคม – พฤศจิกายน ๒๕๖๒ พบว่า กลุ่มเป้าหมายในการตรวจ มีความพึงพอใจ ในการตรวจร้อยละ ๘๖ จากการตรวจภายในครั้งก่อนๆ ซึ่งเดิมหากไม่มีเตียงตรวจภายใน การตรวจจะใช้วิธีนอนราบกับพื้น ทำให้ไม่สะดวกทั้งผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่ หลังจากมีการนำนวัตกรรมเก้าอี้ตรวจภายในนี้มาใช้ ผู้รับบริการมีความสะดวก และให้ให้ความร่วมมือในการตรวจเป็นอย่างดี

ข้อสรุป และข้อเสนอแนะ

๑. วัสดุที่ใช้ทำเป็นวัสดุเหลือใช้แล้วนำ มาปรับเพื่อให้มีคุณค่า คุณภาพอาจไม่ดีเหมือนอุปกรณ์ใหม่
๒. ค่าแรงช่างไม่ต้องจ้างเพราะ เจ้าหน้าที่ทำเองเพียงแค่จัดหาและซื้อวัสดุอุปกรณ์ เช่น น็อต ลวดเชื่อม
๓. สามารถใช้งานได้จริง เหมือนครุภัณฑ์การแพทย์ทุกประการ แต่คุณภาพอาจน้อยกว่า
๔. ลดภาระการใช้รถยนต์บรรทุก สามารถใช้คนหรือรถจักรยานยนต์ขนย้ายได้สะดวก เหมาะในการออกงานเชิงรุกในพื้นที่ได้
๕. ประหยัด งบประมาณของทางราชการ โดยประดิษฐ์ทำเองราคาถูกกว่าจัดซื้อ
๖. เป็นครุภัณฑ์การแพทย์ที่ไม่มีมาตรฐาน แต่สามารถใช้ได้ทดแทนของจริงได้

ความภาคภูมิใจ

๑. เป็นการประหยัดงบประมาณ โดยการนำวัสดุที่ชำรุดแล้ว นำมาดัดแปลงให้เกิดประโยชน์
๒. มีความสะดวก ในการเดินทางออกปฏิบัติงานในพื้นที่ห่างไกล
๓. ประชากรกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจ และให้ความสนใจและร่วมมือในการตรวจมากขึ้น

รูปประกอบ

